

ПРОБЛЕМИ КСЕНОФОБІЇ ТА РАСИЗМУ В УКРАЇНІ

Смей О.

Науковий керівник – ст. викладач Омельченко Г.Ю.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61024, Харків, вул. Алчевських, 44, кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського
спілкування») та соціально-гуманітарних дисциплін

E-mail: safstend@gmail.com)

Всі народи мають право на самовизначення. Згідно з цим правом вони встановлюють політичний статус і вільно забезпечують свій економічний, соціальний і культурний розвиток, проголошує стаття I Міжнародного пакту про громадянські і політичні права. З цього та інших визнаних у світі документів очевидне право кожного народу на створення власної держави.

Останні тенденції розвитку сучасної суспільно-політичної ситуації у світі свідчать про те, що загроза появи масової ксенофобії набуває дедалі небезпечніших форм. Неонацизм, антисемітизм, дискримінація за етнічною, расовою та іншими ознаками породжують етносепаратистські конфлікти, агресію між людьми різних культур і віросповідань, прояви расизму, релігійний екстремізм, політичну та ідеологічну нетерпимість. Ці небезпечні явища підривають принципи демократії, призводять до порушення прав людини і, отже, становлять реальну загрозу стабільному розвитку.

Ксенофобія – нав'язливий страх перед незнайомим, чужим, чужоземним та відповідна поведінка неприйняття «іншого» у зв'язку з його етнічними, релігійними, культурними відмінностями чи належністю до статевої меншини. Прояви відкритої ксенофобії, що спостерігаються дедалі частіше, охоплюють випадки культурного вандалізму, хуліганства за національними ознаками, побиття людей на ґрунті расової та етнічної ненависті. Проблема ксенофобії особливо актуальна для регіонів із поліетнічним складом населення, де характер міжнаціональних відносин виконує надзвичайно важливу роль.

Злочини, скоєні на ґрунті расизму та ксенофобії, – нове явище для української спільноти. Слід зважити на такі тривожні тенденції в нашій країні: зростання злочинів на ґрунті ненависті (збільшення кількості нападів на людей інших етносів, релігійних або соціальних груп); зростання мігрантофобії: пропаганда (у тому числі, офіційна) забобонів щодо мігрантів як «загрози добробуту і безпеці держави»; збільшення кількості локальних конфліктів і зіткнень на етнічному ґрунті.

Аналіз проблеми доводить, що нині в Україні, незважаючи на те, що зроблено перші кроки у вирішенні проблеми протидії ксенофобії та расизму, ще не достатньо відпрацьована ефективна система протистояння ненависті, агресії, протидії дискримінації. І тому вона потребує прискіпливої уваги органів влади, громадських організацій, навчальних закладів, оскільки проблема росту проявів ксенофобії та расизму з кожним роком стає актуальніша.